Ч. 196 (11.487). Львів, середа 4. вересня 1929. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem. Рік XLVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло", Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 5·00 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

„Політика відокремлювання".

II

Львів, 3. вересня 1929.

Далі спиняється воєвода Дунін Борковський на характеристиці польської політики супроти українців в перших сімох літах польської незалежности. Отже польська політика сімох перших літ була, на його думку, політикою відокремлювання від українців. В тім часі удавано, що українців не помічається так, немов би вони не жили у Сх. Галичині. Країну, що мала понад сотню мешканців на квадратовий кільометр, вважали за здатну до рільничої кольонізації. Правда, пізніще цю політику понехано тому, що відемні її наслідки не дали довго на себе чекати. Нужда давних і новоприбувших мешканців, ненависть перших до других були одиноким наслідком такої політики. Натомісць не зроблено нічого, щоби краще використати природне багацтво краю і скріпити його піднесенням рільного промислу. Бож ясно, що коли хочеться спровадити нову людність до краю, то муситься для неї винайти нові джерела прибутку, які досі не були використані.

Спиняючись на законі про мову, автор каже, що її тенденцією була утраквізація шкіл, на яку загал населення радо годився, визнаючи потребу знання польської й української мови в письмі й слові. Сам автор не вірить, щоби утраквізація могла витримати наукову критику, але всеж цей закон пережив травневий переворот і обовязує досі. Зате тодішній шкільний закон вийшов „з іншого духа" ніж тодішня польська практика. І хоч автор з цим законом особисто не погоджується, то всеж признає добрі його сторінки також як добрі сторінки тієї частини закону про мову, яка не дістала виконавчого розпорядку. Шкільний закон був роблений радше для загранич. на ефект, ніж для введення його в життя. Бо якщо його ввелиб направду у життя, то українська проблема в Польщі булаб нині виглядала зовсім інакше. З чисто чуттєвої політики, — продовжує Борковський, — засадою якої було робити довкруги себе населення незадоволеним і нещасливим, панувати над ним на злість, саме тому, що воно цего не хоче, перейшли щойно потравневі уряди направду до політики більше побудованої на розумі. Навіть дискусія, що велася на ті теми перед травневим переворотом, була дуже симптоматичною для того часу, бо ставила справу в таку площину: чи Польща має бути національною державою чи державою національностей.

Але для автора є ясне, що про те, якою має бути держава, рішає фактичний стан, національна статистика на його просторі. Держава є державою передовсім цього населення, яке творить у ній більшість. Одначе для тих, які починали таку дискусію, важним було те, щоби доказати, що держава повинна опікуватися передовсім горожанами, приналежними до національної більшости в державі, лишаючи решту населення поза своїми межами і щонайбільше пробуючи те населення асимілювати національно при допомозі цензур і насильств. Хіба зрозуміло — конклюдує автор — до якої міри небезпечною є така політика на території, де є інша більшість ніж національна більшість цілої держави.

З українського боку мало впасти недавно слово про те, що травневий переворот був спричинений похибками національної політики. Воєвода Борковський не погоджується з тим і каже, що переворот був спричинений похибками парляментарної політики. І тому то процес уздоровлювання польської національної політики, що почався на деякий час перед травневою революцією, коли мати на увазі банкроцтво попередньої політики, доконується дуже повільним, еволюційним темпом і не має нічого спільного з нагальним і наглим зірванням з розпустою польського парляментарного життя. Але попри те сильно діляють у теперішній польській національній політиці ретардуючі моменти, що мають своє джерело в поняттях, від яких не вільні навіть люди, що нічого спільного з давньою політикою відокремлювання не мали. Найважнішими з тих моментів є віра в угоду, віра в спасенний вплив товариського співжиття з українцями, а далі віра в новий настрій і накінець бездумне і невідповідальне побоювання, щоби в очах польських ультранародовців (національних польських шовіністів) не видатись за мало патріотичними, оскільки не буде ходитися на паску їхньої простолінійности, що втягає польську державу, як не зараз, то в дальшій перспективі в катастрофу. Накінець останнім моментом, що може ретардувати продуману акцію є рештки чуттєвої ідеольогії, що вимагає вдячности за добро, яке роблять поляки, то знов помсти за зло, якого зазнали поляки, або знов переконання, що великодушність дасть овочі вдячности і т. д.

Польська національна політика, на думку Борковського, має бути наскрізь розумовою, бо її ведеться для польської держави, отже треба її вести в польськім інтересі і тим самим не можна за неї вимагати вдячности, ні не можна її уживати як засобу для заспокоювання мстивости, ні не можна робити великодушних жестів, рахуючи на вдячність.

Тепер стає модною державна асиміляція при допомозі товариського співжиття. Колись співжиттям засимільовано всю українську шляхту, спершу державно, а потім і національно, хоч що правда було це в часах, коли національна проблема не відгравала такої ролі як тепер. Нема сумніву, що в наших часах свого роду зближення на підкладі співжиття виявляли деякі соціялістичні польсько-українські групи перед війною, а поза тим істнувало подібне зближення між деякими великими землевласниками і священиками та селянами. Можливо, що таке співжиття довелоб з часом до державної асиміляції. Але можна твердити і противне, а саме, що незаперечне зближення між селянами обох національностей веде часто супроти чисельної більшости українців і при культурній рівности до національної асиміляції поляків українцями, а навіть до деякого знеохочення засимільованих до держави, що є о-стільки дивним, що селянин засадничо є дуже державним. Отже, ця зброя — робить висновки автор — є радше обосічною і пригадує хіба на фліют, а не на правдиве зведення.

Перед радянсько-китайською згодою?

Посередництво німецького посла Дірксена.

Літвінов повідомив німецького посла Дірксена, що радянський уряд готовий прийняти пропозицію китайського уряду щодо підписання деклярації про полагодження конфлікту, але при тій умові, що в цій деклярації будуть зроблені деякі поправки. Рівночасно Літвінов доручив Дірксенові свій проект радянсько-китайської деклярації.

Коли Літвінов передавав Дірксенові свій проект деклярації, то заявив, що радянський уряд не бачить ніяких підстав для іменування нового директора та заступника директора східно-китайської залізниці, як цього домагається китайський проект деклярації. Одначе якби китайський уряд схотів взяти на себе відповідальність за порушення інтернаціональних умов та іменував нового директора, то народній комісаріят закордонних справ, вірний політиці миру, піде на зустріч бажанням китайського уряду.

З Пекіна повідомляють, що на випадок одержання від радянського уряду згоди на обговорення способу розвязання конфлікту, нанкінський уряд зробить більшовикам пропозицію про призначення на 12. вересня китайсько-радянської конференції в Харбіні.

Посередництво Японії між Рад. Союзом і Китаєм.

Телеграфічна агенція Індопасифік повідомляє, що японський міністр закордонних справ Шідехара виробив проект компромісового розвязання радянсько-китайського конфлікту в справі східньо-китайської залізниці. По отриманні згоди китайського уряду японський міністр передасть свій проект радянському послові, щоби той переслав його до Москви.

Конґрес нац. меншостей Европи.

(Допис з Женеви.)

Женева, 29. серпня 1929.

Дня 26. серпня почався, а 28-го закінчився 5-ий з черги конгрес національних меншостей Европи. В цьогорічному конгресі взяло участь 11 національностей, а саме: українці, катальонці, німці (з 7-ми держав), жиди (з 6-ти держав), болгари, росіяни, словінці, мадяри, хорвати, литовці (з Польщі) і шведи (з Естонії) — дві останні групи були на конгресі вперше. Білоруси цього року не явилися з технічних причин. Українці були заступлені двома делегаціями: з західних земель (д-р Дм. Левицький і Дм. Паліїв) і Буковини (сен. д-р Залозецький і пос. Кралакія).

Польські меншости й цього року не взяли участи в конгресі, натомість було багато їх обсерваторів та „фахівців" від меншостевих справ з Варшави. Крім того спровадили вони на конґрес посла з ББ. Богуславського, який домагався приняття в члени конгресу як заступник українського населення. Зовсім зрозуміло, що проти допущення п. Бог. в члени виступила дуже різко українська делеґація. Натомість його приняття обстоювали незвичайно запопадливо всі російські делеґації. У висліді довгих нарад президія конгресу не приняла п. Бог. в члени, що викликало замітне поденервування серед польських „фахівців" та спричинило внесення письменного протесту п. Бог., підписаного і росіянами.

При першій точці порядку дня: Ліга Народів і національні меншини — говорили від українців пос. Паліїв і сен. Залозецький. З приємністю слід зазначити, що цього року обі українські делегації (в протилежности до минулорічного конгресу) виступали однозгідно.

Про всі праці конґресу другим разом.

Я. В.

Союз европейскких меншостевих журналістів.

Безпосередньо після конгресу нац. меншостей відбувся в Женеві (29. серпня) ініціятивний конгрес меншостевих журналістів. На ньому рішено створити европейський Союз меншостевих журналістів з осідком у Женеві, принято тимчасовий статут та вибрано управу Союза. З українців увійшов до управи ред. Паліїв.

◆◆

Wyciąg z protokułu wspólnego z dnia 28. sierpnia 1929 r. Sąd okręgowy Wydział karny XXIV. we Lwowie w sprawie karnej Pr. 295/29. na posiedzeniu niejawnem dnia 28 sierpnia 1929 r. po wysłuchaniu zdania Prokuratora Okręgowego postanawia a) zatwierdzić po myśli przepisu z art. 76 rozporządzenia Prez. Rz. P. z dnia 10 maja 1927 r. poz. 398 Dz. Rz. P. Nr 45. dokonane dnia 22 sierpnia 1929 r. przez Starostwo Grodzkie we Lwowie zajęcie czasopisma „D lo" Nr. 185 z dnia 23 sierpnia 1929 r. z powodu, że zamieszczone w tem czasopiśmie artykuł pt „Łycholittia Chołmszczyny", „Nastup na prawosławnt cerkwy" w całości zawiera w sobie znamiona występku z § 300 ust. kar. b) wydać po myśli przepisu z art. 77 cytowanego rozporządzenia zakaz dalszego rozpowszechniania tego pisma drukowanego. Zarazem wydaje się odpowiedzialnemu redaktorowi tego czasopisma nakaz, by orzeczenie niniejsze umieścił bezpłatnie w najbliższym numerze i to na pierwszej stronie pod rygorem następstw przewidzianych w art. 60 tegoż rozporządzenia.

Przewodniczący J. Antoniewicz w. r. — Protokulant J. Ortyński w. r.

Za zgodność (підпис нечиткий).

Араби проти жидів.

Одноцілий фронт арабів проти жидів.

Віденська преса приносить вісти з Бейруту того змісту, що заворушення в Палестині довели до злуки націоналістів з кількох арабських держав під проводом Ібн Сана.

„Юнайтед Прес“ повідомляє, що в Дамаску прийшло до сутичок між поліцією й арабами. Кілька більших арабських відділів перейшло границю Палестини.

З Парижа прийшли вісти, що французькі власти зарядили гостре поготівля французьких військ у Сирії з приводу нових заворушень арабів.

У Льондоні рахуються з тим, що останні рухи арабів у Палестині й Сирії приймають характер справжнього повстання. Ці здогади потверджує факт, що провідником арабського руху в Сирії і Палестині є султан Атрат, який кермував повстанням друзів у Сирії проти Франції.

Протести і заворушення в Єгипті.

З Каїра повідомляють, що націоналістична єгипетська партія порішила на свойому засіданні в пятницю 30. серпня ц. р. вислати до мандатової комісії Ліґи Націй телеграму з протестом проти останніх подій у Палестині. Вістря телеграми спрямоване проти жидів. Таксамо музулмани-індуси, які мешкають у Єгипті, порішили вислати телеграму до Ліґи Націй з протестом проти сторонничого поведення палестинської адміністрації, яка, на їх думку, підтримує жидів.

З жидівських джерел повідомляють, що в жидівській дільниці в Каїро араби нападають і грабують жидів.

Бої в Палестині.

Одночасно прийшли вісти, що анґлійський відділ здобув на днях оселю арабів Сурдавір щойно наступом на багнети. Англ. літаки намагаються перепинити на границі Палестини наплив арабів з Сирії.

З Палестини надходять вісти, що араби далі нападають і нищать жидівські кольонії. В Яфеті, столиці Галилеї, араби підпалили в пятницю 30. серпня ц. р. нафтові терени „Анґльо-Тіль-Компані“. 22 жидів і 10 арабів убито, а понад 60 жидів і стількиж арабів ранених.

Німецька й італійська оцінка конференції в Газі.

Угода в Газі, на думку соціял-демократичного „Форвертсу“ дала такі наслідки: 1) плян Юнґа стає дійсним від 1 вересня; 2) окуповані території будуть звільнені від чужого війська. Звільнення буде скінчене 30 червня 1930 р.; 3) антанта перестала істнувати. Орґан центру (католиків) „Ґерманія“ гадає, що плян Юнґа є засобом до відновлення територіяльної та фінансової незалежности Німеччини.

В італійських політичних колах гадають, що вислід гаґської конференції витворив в Европі зовсім нове становище. Преса зазначує, що уряд анґлійської робітничої партії вертає до традиційної „блискучої ізоляції“. Рівночасно поглибилося відчуження між Анґлією та Францією.

Оттакі дрібнички...

(Від нашого кореспондента.)

Луцьк, 29. серпня 1929 р.

I.

Про осадників на наших землях пишеться й говориться мало. Навіть занадто мало. І може тому, що, поперше, осадники є недоторкальні, а, подруге, що всі інші, а особливо українці для осадників є дуже „доторкальні“...

— Осадник! — з переляком шепче наш селянин, побачивши цього беняминчика „кресів“, і, сховавши голову в ковнір, здалека його оминає. А коли омине щасливо, зітхає й хреститься. А чому? Дуже просто: бо всі для осадників є „доторкальні“. От, наприклад, на весні в одному з наших сіл український хлопець не зійшов своєчасно з дороги і його „доторкнули“ ножем так нефортунно, що відправився на той світ. Але радіймо: доторкальними для осадників є не тільки ми, але й поляки. Як не для рук, то бодай для того „хороброго“ язика, який одним ударом може людину з ніг збити. Російський „матюк“ — це дитяча забавка.

Не тільки звичайні мирні поляки, але іноді й поліціянти волють не помічати осадника, коли той після історичного труду бавиться. Та найгірше — то панам-дідичам. Коли є рівноуправнення, то чомуб осадник мав ставитися до такого дідича інакше, ніж до нашого селянина? А тому, що поміщики — відома річ — є непатріоти, то й зміркували, що краще мати за сусіда українського гайдамаку, ніж свого рідного осадника. Ясно, що це непатріотично, та поміщики вже давно причислені до непатріотів. Значить, їм уже все одно.

Сказавши собі таке, один з поміщиків заявив, що дасть землю селянам для „уповнорільнення“ (виходять на хутори), коли не дадуть йому під бік осадників. Сусідувати з найгіршим гайдамакою — це для дідича рай у порівнянні з сусідством цих братів.

Легко зрозуміти, чому стався такий непатріотичний випадок на нараді в Луцьку, на якій обмірковувалося питання про злиття орґанізацій поміщичих, осадничих і „кулок“ рільничих.

Але нехай каже про це недоторкальний „Пшеґл. Волиньскі“. Ось його слова (ч. 32):

„Виринуло питання формування спільних зарядів... з боку „земян“ впало слівце — бажання поміщиків, щоб майбутній голова нової орґанізації випадково не був зайдою (пшибишем).“ „Це сказано було, — додає „Пш. Вол.“, — виключно на адресу військового осадництва“... А щож говорити нам, „доторкальним“?“

II.

Кажуть: „просто до неба“. Колись я глибоко вірив, що дорога до неба дуже проста й коротка. Та виходить, що помилявся. Холмщаків уже кілька століть ведуть туди, але далеко не просто. Спочатку Володимир Святий, як кажуть, приніс православя, побудував собор у 1001 році й чудотворний образ подарував, вказуючи шлях до Києва. Потім поляки подарували унію й казали, що найкоротший шлях до неба через Берестъ.

В 1875 році москалі оголосили, що найближче — через Москву. В 1905 році ті самі москалі сказали холмщакам: йдіть собі, кудою хочете. А ксьондзи запевнили: заведемо, мовляв, найближчою дорогою — через Варшаву. І частина холмщаків пішла за ними. Тепер холмщаки сказали собі: гов! щось дуже далеко й дорога занадто терниста.

Як це собі сказали, то зараз побачили біля себе нових провідників до неба: з „костела народового“. Особливо вперто веде до неба ксьондз костела народового Анцерович. І як добрий пастир, бере на рамя своє не тільки своїх ближніх „родаків“, але й бувших українців, що на цих далеких і кривих стежках погубили деякі дрібнички: мову й свідомість. Щож! Підчас такої довгої мандрівки всяко буває.

Та тут і сталася халепа. Інші провідники загородили дорогу та й гукнули: не туди дорога, ми вас поведемо! Ось і счинилася бійка із-за того, хто має холмщака-українця завести до неба. Видно, що бійка була дуже щира, коли польський часопис у Холмі „Зверцядло“ (ч. 19.) в статті „За релігійну толеранцію“ передає таку розмову з одним холмщаком, який між іншим, каже таке:

„Сьогодні часи (на Холмщині) змінилися, але, видно, остільки, що не *боронять бути католиком* (розумій латинником). Щож робити, коли хто, як наприклад я, без насильства над совістю, католиком залишитися не може? Душею належу до костела народового. Та не хотів би я на старості вдруге пережити переслідувань“...

Це слово „вдруге“ ясно каже, що говорить б. українець з уніятів чи „упорствуючих“.

„Перш за все, — тягне він далі, —ріжні девотки, розаґітовані католицькими ксьондзами-добродіями, не далиб спокою мені, моїй жінці, моїм дітям ані на подвірю, ані на вулиці. А мойого сина напевно викинулиб зі школи. Невідомо також, чи не втратив би я посади, а з нею й шматка хліба на старість?“...

Редактор „Зверцядла“ до цього додає: „Я мусів признати цьому громадянинові слушність“...

Це вже не ми, а польський католицький орґан каже, що страшні переслідування на Холмщині некатоликів, знущання над ними та їхніми дітьми, терор у вигляді викидання дітей зі шкіл, усовування з посад і т. д. — це не вигадка, а факт. І коли це робиться у відношенні до поляків народового костела, то чи можна дивуватися, що православна церква в Павловичах була розібрана в білий день, що була вже спроба розбирати церкву в Крилові й т. д.? Такі то стежки холмщаків до неба.

Я добре знаю часи унії на Холмщині та часи її касування, що й змалював у деякій мірі у збірці оповідань „Вівці й пастирі“. Але те, що тепер діється на Холмщині перевищує навіть страхіття холмщини

III.

Нас весь час лають; ундо-радикально-петлюро-фашисти і т. д. і т. д. Лають сельробівці — правиця й єдність. А коли лають, то не є нашими ні приятелями, ні компаніонами, ні навіть добрими братами?

Але є вони людьми, але є вони абориґенами нашої землі, громадянами, для яких повинен

Д-р ДАНКЕН Л. ФІЦВІЛІЄМС.

Сонце лікарем.

Коли спитаємо, що лічить недугу, то найпростіша відповідь є: сонце. Сонце-лікар проникає в кожний закуток на цілій поверхні землі й приносить зі собою більше здоровля, як усі найкращі лікарі. Коли хочемо довідатися, як це сонце робить, то мусимо собі усвідомити, що воно висилає проміння, яке переходить через 149 міліонів км. порожнечі й доходить до нашої атмосфери коло 50 км. від землі. Проміння, що проходить той увесь простір, є мабуть убийче й під ним гине всяке життя. На наше щастя атмосфера фільтрує те шкідливе проміння так, що при землі є воно вже добродійним і приносить тепло й здоровля та викликує енерґію. Його шкідливий вплив бачимо найкраще, коли починаємо залишати нашу атмосферу, пнучись на високі гори. Тоді шкіра дістає міхурі й мусимо уживати окулярів, щоби не осліпнути вже на середній висоті.

Старинні люди розуміли благодать соняшного проміння, як це потверджують їхні соняшні купелі та почитання сонця. Нинішні люди вже зачинають це пізнавати й розуміти, що ультрафіолетні проміння не допускають до таких недуг як змягчення костей, шкорбут, англійська недуга, — а інші недуги, як туберкульозу, лічать в усіх її видах. Знаємо, що під соняшним промінням гине туберкульозний бациль, а в тіні навпаки: навіть після двох літ лишається ще заразливий, убийчий і готовий знову кинутися на чоловіка. Соняшне проміння вбиває бацилі всюди, де лише їх досягне, та помагає вернути до здоровля після всякої недуги.

Наука виказала тепер, що це якраз ультрафіолетна частина соняшного проміння творить ті всі чуда-дива; крім того це проміння витворює і всі вітаміни, без яких життя загинуло би.

Подумаймо тепер над тим, як можна проміння вжити для добра громадського здоровля. Відразу стрічаємо дивну аномалію, що звичайна шиба до вікон не пропускає того проміння і цим нарочно спиняємо його перед мешканням. Щойно недавно пізнали цей факт і тут знову помогла нам наука та витворила скло, яке пропускатиме те таке важне соняшне проміння, що вносить здоровля в людські доми.

Мусимо дозволити увійти сонцю-лікареві й внести свій благодатний вплив на здоровля, нищити бацилі, прогнати вже з домів простуду й катарі та відняти страшну силу заразливим недугам. Треба завести по наших домах скло, яке пропускало би соняшні проміння. Без того не можемо обійтися.

Чомуж ідемо на ферії? Чому літом діти їдуть у гори чи над море? Це на те, щоби могли набрати до орґанізму сонця напротяг кількох дальших місяців. Цього недоцінюємо, але так воно є. Чомуж не вживати шиб, які пропускають соняшне проміння до діточої кімнати й дати дітям опалитися в хаті, як це вони роблять у городі? Подумаймо про діти, що працюють по школах, де не мають зовсім ніякого цілющого соняшного проміння. Важко в це повірити, а проте це так. Без сумніву, сонце-лікар є більше потрібне в школі й діточій кімнаті, ніж деінде.

А деж проводять години праці всі працьовники? По урядах, фабриках і крамницях. Правда, що закон приписує, щоби вони були достаточно ясні й провітрені, але при списуванні тих законів ще люди не знали ваги ультра-фіолетного проміння. Чи сонце-лікар не має значіння тут, де робітник проводить майже увесь день і той увесь час, що приносить богацтво для його хлібодавця й для загалу? Як поліпшився би загальний стан здоровля народу, якби допустити вплив сонця-лікаря на робітника в часі його праці. Шиба пропускаюча соняшне проміння повинна бути всюди, де лише сходяться люди.

Міські ради стараються усунути вузькі, темні переулки. Тому отвирають вулиці й допускають сонце. Одначе люди не мешкають на вулиці лише по домах. Старі незродові доми усувають, будують нові, але вони ще далі мають шиби, які в дійсности спиняють проміння сонця. До кожного нового дому треба тепер уживати лише шиб, які пропускають соняшне проміння.

Недавно приміневю до лічення туберкульози свіже повітря. Вікна були завсіди відчинені, а пацієнти лежали на бальконах день і ніч у погоду чи непогоду. Ті, що були досить сильні й видержали зміни погоди, справді видужали. Тепер ми переконалися, що їх не вилічило свіже повітря, лише сонце. Можемо їм так само помогти, коли примінимо шиби, що пропускають соняшне проміння й пацієнти пробуватимуть у добре провітреній та гарно огрітій кімнаті, замісць їх виставляти на гостру негоду.

Нішо не значить, що вікно є звернене до

істнувати закон, чи милуючий, чи караючий, — це інша справа. Але повинен бути. Власне в імя цеї думки хочу сказати два слова про одного сельробівця Петровича з Олики Луцького повіту. Син священика з Володимирщини. На Волині родився, на Волині весь час жив. Був сільським учителем — звільнили. Пішов у сельроби і, можливо, дещо заробляв, а при цьому господарював. Для нас — політичний ворог і тому власне говорю про нього спокійно.

Дітей священиків і урядовців за російських часів не записували до книг населення; евіденція їх велася у відповідних урядах. Через те Петровичу польська влада досі не визнала горожанства.

А ставлячись негативно до його політичних переконань, вислала на більшовицьку сторону. Більшовики перекинули його назад на нашу Волинь. Звідси його знову викинули до СРСР., ті повернули його сюди.

І ця гра в копаного мяча продовжується досі. Петрович, втомлений перекиданням через кордон, заявив, що раз на завжди зрікається всякої політичної роботи, аби дали йому можливість залишитися й жити. Не помагає. Як сталий мешканець Волині, він має всі права на горожанство. Як ця підстава, так і правопорядок вимагали б того, щоби все, що йому належиться, було йому дане, а тоді міг би бути до нього приноровлений закон.

Цього вимагає і почуття людяности. Нарешті й така analьоґія: перед кількома роками подібним способом перекидали через кордон секретаря Рівенської „Просвіти" бл. п. Дубину. Перекидали доти, доки не знайшли його на кордоні мертвим. Хтось застрілив, а хто — досі не відомо. Як-же можна повторювати далі цю практику?

В. Островський.

Французько-німецькі переговорив справі Саарської області.

Німецька і французька делеґації в Газі обмінялися нотами в справі Саарської области, яка окупована французами. В цих нотах, які мають лише формальний характер, установлено, що обидва уряди умовилися між собою розпочати в другій половині вересня переговори для остаточного полагодження справи з Саарською областю. Місцем переговорів мав би бути Париж. В нотах зазначено, що при переговорах мають бути застережені істнуючі права населення Саарської области. Це пояснюють, як натяк на можливість переведення плебісциту, якого вислід на користь Німеччини не підлягає сумнівові.

Змова на життя Чанґ-Кай-Шека.

Телеґрафічна аґенція Аваса повідомляє з Шанґгаю, що там викрито змову на життя Чанґ-Кай-Шека, голову нанкінського уряду. Змову мали орґанізувати комуністи, які підкупили кількох осіб з особистої охорони президента. Змовників арештовано. Слідство викрило істнування широко розгалуженої комуністичної орґанізації. Серед місцевих комуністів пороблено численні арештування.

На східні теми.

Грузія.

III.

На міжнародньому терені Грузія добуває собі визнання де факто Німеччини в травні 1918 року, та де юре початком 1919 року.

В листопаді 1920 року Грузія подає на збори Ліґи Народів заяву про приняття її в члени Ліґи.

Прохання Грузії було розглянене прихильно, але принята в члени Ліґи Народів Грузія не була.

Характерно, що представники великих держав висловлювалися проти приняття Грузії тому, — що мовляв — тяжко оборонити її у випадку нападу зовні! У „принціпі" всі держави були „прихильні" Грузії, та не жалкували їй добрих слів. Між іншим, представник Польщі Падеревський, підкреслюючи горячі симпатії своєї держави до Грузії зауважив, що справа приняття Грузії до Ліґи Народів є „передчасна". А всеж, 27. січня 1921 року грузинська диплсьоматія осягнула признання де юре Грузії Найвищою Радою у Парижі.

— Не вважаючи на умову підписану большевиками 7. V. 1920, вони всіми способами старалися повалити грузинський уряд, або викликати конфлікт, який дав би їм причину розпочати війну. Сподівання завели. „Революція" зорґанізована большевиками в Західній Грузії не вдалася, рівнож грузинський уряд пильно обходив усякі можливости конфлікту з большевиками. Не маючи надії на успіх провокації, большевики вибрали найзвичайніший спосіб, — просто без виповідження війни збройно ввійшли на територію Грузії від сторони вірменського кордону.

Запитаний в цій справі представник совітів пояснив, що це напад совітської Вірменії; знову представник Вірменії заявив, що вірмени не беруть в наступі жадної участи. Грузинський уряд намагався розпочати переговори з Москвою, але надаремно, — большевики відмовлялися під ріжними притоками й навіть не допустили до порозуміння між грузинським урядом та їх представником у Москві.

Тимчасом інші частини XI. совітської армії перейшли азербайджансько-грузинський кордон, аби виконати смертельний присуд, який проголосив Троцький на зїзді секретарів комуністичної партії в листопаді 1920 р.: „після совєтизації Вірменії, прийшла черга на Грузію, треба малого зусилля, щоби зєднати Батум з Баку".

Майже одночасно з нападом большевиків, анґорський уряд поставив ультіматум Грузії, вимагаючи звільнення від грузинських військ міст Ардагану й Артвіну.

Не маючи змоги боронити ці міста перед турками, грузини поневолі покинули їх.

Нападена з кількох сторін Грузія завзято боронилася, але брак амуніції та переважаючі сили ворогів змусили грузин звільнити столицю Тифліс, та зосередкувати свої сили над берегом Ріону, забезпечуючи тил армії морем, з базою військовою Батумом.

Після заняття Ардагану та Артвіну, анґорський уряд запропонував Грузії військову поміч, з метою недопустити спільними силами до заняття росіянами Батумської округи. За згодою грузинської влади союзні турецькі війська ввійшли на грузинську територію й 16. березня 1921 року раптом напали на грузинське військо з метою заняти Батумський порт та цілу округу.

Положення грузинського уряду та армії було трагічне й уряд 17. березня оголосив демобілізацію армії та 18. березня 1921 року покинув Грузію, удаючись на еміґрацію.

Як пізніше вияснилося, поведінка Туреччини відповідала умові, яку підписала з Радянською Росією, на підставі якої вона годилася на анексію Грузії, зрікалася від претенсій до Батумського порту, взамінуж дістала округу Ардаганську й Артвінську та частину Батумської округи.

На еміґрації грузинський уряд переїхав до Парижа, де живе теж президія грузинського парляменту і президент республики Ноє Жорданія. Уряд і парлямент шляхом дипльоматичної пропаґанди працюють над визволенням рідного краю, де від моменту окупації вибухають одно за другим протибольшевицькі повстання. Велике повстання, яке охопило весь край, вибухає в році 1924, але так як і всі інші, було жорстоко зліквідоване окупаційною російською армією.

Перший, дуже короткий час після окупації Грузія була „самостійною радянською республикою", але внедовзі московський уряд переформував цю фіктивну державу в автономну округу, яку влучено до Закавказької Федерації, яка разом з Україною, Білорусю й Росією творить Союз Радянських Республик.

Положення уряду грузинської республики на еміґраці було спершу постільки вигідне та лекше від нашого, що були вони визнані майже всіма великими державами.

Але в міру навязання дипльоматичних зносин з большевиками, західно-европейські держави починають годитися з фактом окупації Грузії так, що з поміж великодержав тільки Англія практично для себе й благородно на око, найшла вихід з утвореної ситуації. А саме, при визнанні совітів, впроваджено в текст умови формулу, яка розвязувала Англії руки при всяких можливостях в будуччині, формулу проти якої так завзято протестував Чічерін: „Англія визнає уряд Совітів на тих землях, котрі самі визнають цей уряд". Бельгія узалежнила визнання совітів від евакуації Грузії червоними військами. Сполучені Держави Північної Америки перевели в сенаті навіть постанову про призначення американського посла при уряді грузинської республики на еміґрації, як сказано: „для підтримки, та вислову своєї симпатії". Однак уся решта держав погодилася зі станом річей, не протестуючи проти окупації Грузії.

Питання Грузії, яка лежить на шляху російської експанзії на схід, завдяки заінтересованю цим шляхом Англією й Сполученими Державами Північної Америки, не сходить з порядку дня, — дарма, що наразі без практичного висліду.

Л. П.

Дивогляди.

Процес з помершою.

Оженився один купець у Будапешті з 34-літньою вдовою, а коли оженився за якийсь час побачив, що вона має сфальшовану і молодість і метрику. Всього на 16 літ. Та його 50-літня жінка небавком умерла. Купець є в розпуці. Не тому, що вмерла, а тому, що на її гробі вписане його прізвище, яке вона дістала при шлюбі. На тій підставі, що вона ошукала його, виходячи заміж, він вніс тепер до суду розводову скаргу, щоби суд не дозволив їй уживати його прізвища навіть після смерти.

полудневі чи до полудня, бо ультра-фіолетне проміння відбивається від хмар. Їх є більше рано й вечір, а менше підчас денної спеки. Можна лежати в тіни, а проміння ділатиме так само. Сонце може й не світити в тім часі, але те проміння діває. Воно є навіть і в ночі, хоч у малій скількости.

Сонце має величезний вплив не лише на чоловіка, але й на всяке життя на землі. Коли стайні є зі шибами, що пропускають соняшне проміння, то худоба буває здоровіша. В курниках з такими шибами курки зносять більше яєць.

Один огородник показав дві оранжерії повні помідорів: одна мала звичайне скло, друга скло для соняшного проміння. Не можна було навіть прирівняти ті два роди помідорів. Коли під звичайним склом одержав з даного числа ростин 80 кг. овочів, то з такого числа ростин під склом, що пропускає соняшне проміння дістав 250 кг. Значіння сонця для торговлі є тут очевидне.

Нічого не значить, який рід скла вживається, якби воно лише пропускало ультра-фіолетне проміння. Найважніше це те, щоби всюди його вживати. Може небавком і появиться закон, що забороняйтиме вживати непропускаюче скло в домах. Не було би трудно винайти й спосіб як витворювати скло, що пропускає соняшне проміння в ціні звичайного скла.

Мабуть нічого не вплинуло більше на виховання публики в уживанні ультра-фіолетного проміння, як кварцеві лямпи, клініки з кварцевими лямпами й лічення при помочі тих лямп, що всюди примінюється. Кварцеві лямпи доставлено на ринок по доступних цінах і богато людей має вже нині й власні. Треба уживати їх дуже обережно, бо проміння не є перефільтровані як звичайне соняшне грубою нашою атмосферою. Воно ще є шкідливе. І тому чуємо все про ріжні випадки наслідком необережного його вживання. Одначе правильно вжите є воно могучим помічником сонця-лікаря.

Про війну давно вже забули й не всі знають, що кварцевих лямп уживала Німеччина для покріплення робітників по фабриках амуніції після цілоденної праці. Перша Швайцарія почала широко примінювати соняшне проміння до лічення туберкульози.

Ще треба сказати, що таки найліпшим лікарем у світі є сонце і ним можемо послугуватися даром на свіжім воздусі або при малих коштах за відповідною шибою. Що більше, можемо його вживати невпинно. То не без причини посилає лікар свого реконвалесцента на свіже повітря, а пацієнта на соняшне полудне. Ми щойно тепер розуміємо правдиву причину того й всюди признаємо сонце-лікаря великим добродієм нашого здоровля, а в недузі чимраз частіше звертаємося до нього. Воно має здоровля й дасть його нам, але мусимо помогти йому, а не вживати нашої старомодної шиби, яка нерозумно його спиняє, наче би нам непотрібно було його помочі. Мусимо подбати, щоби всюди були шиби, які пропускають соняшне проміння. Тоді й лише тоді доведемо до льоґічного кінця великі відкриття, які виявила нам наука.

З англійського переклав
Корнило Явоівський.

З Українського Комітету в Ч. С. Р.

Як відомо, на місце Українського Громад. Комітету був 16/II. 1926 р. заснований Український Комітет в ЧСР. Правда, Укр. Комітет не міг і не може через брак засобів виконувати свою працю в такому широкому розмірі, як це робив у свій час Громад. Комітет. Одначе, було би цілковитою похибкою думати, що і ця праця, яку виконує ось вже майже 4 роки Укр. Ком., є маловажною для досить значної чисельно укр. еміграції в ЧСР.

Праця Укр Ком іде тепер по двох головних напрямах: організаційному, що виявляється у підтримці діяльности Укр. Всепрофесійного Робітничого Союзу і в напрямі захисту правного становища української еміграції. В результаті ця праця не допускає до розпорошення і денаціоналізації українців у морі чужого окруження та уможливлює правний побут українців у Чехословаччині. Особливо важною є остання справа і то для українців з Західніх Земель України. Їх трактується, як польських громадян, відібрано від них документи на право побуту в ЧСР, що свого часу були їм видані, як еміґрантам, чехословацьким мін-ством закорд. справ. Заки будуть видані всім еміґрантам нансенівські пашпорти, доти ця дуже чисельна українська еміґрація буде находитися під вічною загрозою виселення з ЧСР. Йти до польських консулятів за польськими пашпортами вони не можуть, бо одержання таких пашпортів доводить у перспективі до вислання їх до Польщі.

Навіть одержання всіма українськими еміґрантами нансенівських пашпортів не позбавить Укр. Комітету його праці, бо помимо справ оборони правного становища остануть ще численні, може й дрібні, але життєво-конечні справи. Оскільки чутки, які останніми часами почали кружляти про припинення допомоги Укр. Ком. з боку чехосл. влади, покажуться правдивими, — то тим самим виплине загрозлива ситуація для укр. еміґрації і всі мусять задуматися над питанням забезпечення дальшого істнування укр. еміграційного осередку.

Ось на такому загальному фоні відбувалися дня 21. липня ц. р. Надзвичайні Загальні Збори Укр. Комітету. Головував на цих зборах проф. С. Шелухин, а секретарем був М. Мезенців. Збори пройшли дуже солідно і всі актуальні справи були обговорені річево і вичерпуючо.

Серед дрібних справ, що стояли на зборах, були заяви про вихід з Укр. Ком. М. Шаповала, Н. Григоріїва та кількох їх особистих прихильників. Треба знати, що Укр. Ком. є устаювою неполітичною. М. Шаповал та його прихильники весь час намагалися внести до діяльности Укр. Ком. свою політичну роботу і хотіли мати провід у ньому. Весь час ведено в Комітеті боротьбу з їх зусиллями і це підривало сили Укр. Ком. А зваживши на величезну упередженість укр. еміґрації до осіб М. Шаповала та Н. Григоріїва, слід ствердити, що вже самим перебуванням їх між членами Укр. Ком. останній богато втратив на свому престіжі.

Допустити в Укр. Ком. до перемоги М. Шаповала та купки його прихильників, означалоб приготовити для Укр. Ком. долю, що спіткала в свій час з причини „творчости" М. Шаповала Укр. Громад. Комітет і Селянську Спілку з її багатьома курсами, коли то був зацвів буряновою квіткою принцип Гоголевого Т. Бульби, — „я тебе породив, я тебе і вбю!" Вживши всіх заходів, щоби перемогти, включно до спроб намовляти відповідальні чеські чинники, щоби припинили для Укр. Комітету допомогу і побачивши, що всі ці засоби потерпіли невдачу, — М. Шаповал зі своїми прихильниками рішили „вийти зі складу Укр. Комітету". Така невдача шаповалівщини вказує на те, що в українському громадянстві є люди, які можуть припинити всяку деструктивну роботу осіб, що вже довший час на еміґрації, зробивши собі з останньої ремесло, каламутять українське життя.

Велику частину уваги зборів заняла справа, яку підготовляє Український Всепрофесійний Робітничий Союз в ЧСР, з можливим переселенням бажаючих укр. еміґрантів до Канади. Справа серіозна і вимагає великої праці, сили та засобів. Збори висловились за підтримкою цієї акції УВРС. Після ділового вирішення дальших справ, вибрано нову управу Українського Комітету в такому складі: головою проф. Ф. Швець (був. член Директорії), членами — Д. Куліковський, Л. Клименко, М. Мезенців та інж. І. Куржа.

Загальні збори бурхливими оплесками подякували уступаючій управі за її працю, а уступившого голову проф. С. Шелухина одноголосно вибрали першим почесним членом Українського Комітету.

Треба побажати, щоби праця Укр. Ком., яка так необхідна саме тепер, в час тяжкого правного становища укр. еміґрації з Західних Земель, була якнайбільш успішною і треба витати світлий факт перемоги над новітніми отаманами, котрі на жаль ще й тепер у XX. століттї появляються серед укр. еміґрації, а в ЧСР мали часами навіть деякий вплив.

Учасник Зборів.

Отворення сесії Ліги Націй.

Дня 2. вересня почалася в Женеві 10-та сесія Ліги Націй. Отворив її делегат Персії Алі Хан Форуґі. Публика перед будинком Ліґи витала оваційно Мекдональда, Бріяна й Іманса. Предсідником 10-ої сесії вибрано на 51 голосуючих 43 голосами голову делеґації Сан Сальватора, Ґуерере.

Предсідники комісій Ліги Націй.

На пополудневім засіданні шістьох комісій Ліги Націй вибрали предсідників, які будуть із права віцепрезидентами зібрання. Збори вибрали шістьох віцепрезидентів: Бріяна, Штреземана, Адаці Мекдональда та Гао-Ну-Ву.

За надзвичайну соймову сесію.

До Варшави зїхалося чимало послів і нараджувалися в соймовім будинку в справі надзвичайної сесії сойму. Нар. Клюб відбув офіціяльне засідання та видав відозву, в якій сказано, що на тім засіданні ухвалив звернутися до інших клюбів у справі скликання надзвичайної сесії сойму.

Як віднесуться інші опозиційні клюби до того предложення, ще не знати. Часть опозиційних послів лівиці є думки, що треба домагатися скликання надзвичайної сесії сойму та виступити з внесенням заяви недовіря урядові. Клюб ППС ухвалить іще цього тижня постанову в справі домагання скликання сесії. Яка буде ця ухвала, годі передбачити.

В Палестині.

Відозва вис. комісаря. — Кроваві бої.

Високий комісар Палестини у відозві до населення пятнує заворушення та заявляє, що уряд приверне порядок і покарає винуватих. Далі стверджує, що з причини подій у Палестині мусів перервати переговори з британським урядом у справі зміни конституції, яку комісар предкладав на основі обітниці даної виконавчому комітетові арабів.

Мекдональдів уряд хоче покликати на президента слідчої комісії для полагоди палестинської справи ґен. Смутса, бувш. шефа півд.-африканського уряду та провідника півд.-африканської партії. Ген. Смутс із роду голяндець, провідник бурів, один із найвизначніших суч. державних мужів, відіграв важну ролю на мировій конференції у Версалі, бо предложив проект пакту Ліги Націй.

Нестверджені вісти з Єрусалиму повідомляють, нібито араби спалили невеличку жидівську кольонію біля Тиверіяди. Сильний відділ бедуінів напав на кольонії американських жидів Міґдол, на захід від ґенезаретського озера і сплíндрував її до тла. Жиди втекли до американського готелю та забарикадувалися. В північній Галилеї повторилися напади на жидівські кольонії.

Напруження між музулманами й арабами в Багдаді зростає. Дня 1. вересня прийшло до першої сутички, яку зліквідувало військо. Було 10 ранених.

Кольоніяльний уряд у Єрусалимі повідомляє, що підчас заворушень у Палестині до дня 31. серпня включно були такі втрати: вбитих або померших наслідком ран 83 музулман, 4 християн і 110 жидів, ранених зголошених у шпиталях: 122 музулман, 10 християн і 183 жидів.

Більшовицька офензива в Манджурії.

Манджурський уряд у комунікаті стверджує, що бої тревають далі, хоч між Нанкіном і Москвою відбувається виміна нот. Більшовицькі війська після 24-годинного бомбардування заняли Калун у північно-східній Манджурії. В амурській окрузі йдуть кроваві бої між більшовицькими та китайськими військами. Більшовицькі часописи повідомляють, що в Даляй Нор китайці покарали смертю 4 більшовицьких горожан. У концентраційних таборах серед більшовиків лютує пошесть.

Протифашистівський замах.

У Ніцеї на банкеті італійських учасників війни кинено бомбу. Бомба вбила двох людей, а ранила 11, між ними 1 жінку. Здогадуються, що це був протифашистівський замах.

ВІДГУКИ ДНЯ.

Кота в мішку...

Тепер дещо про килими...

Є ріжні килими: ґуцульські, полтавськ. глиняньські, десь-не-десь перські, а дуже рідко історичні.

З історичних килимів найбільше знаний був „килим бажань" з тисяч одної ночі і килим д-ра Фавста, на якім він їхав у кіні „Паляс" до Марґарети.

Але останніми днями обидва ці килими пішли в кут перед килимом Собєського.

Висів отой килим у палаті гр. Браніцького, як висить у звичайного смертельника ручник, пальто, чи інша домашня посуда. Ніхто про нього не знав, бо Собєський давно перестав ним займатися. а ґр. Браніцький ще не зачав був ним займатися.

Та гріш це така сила, що може всякого зворушити. Потребує його не тільки бідний, не тільки простюх, але й людина з гербом та цілою четою антенатів.

І ось пішла чутка, що Браніцький продає килим Собєського заграничним купцям.

Счинився ґвалт і рветес. Часописи вдарили в патріотичний давін, та не так, як били би, колиб ішло про звичайного обивателя.

Тоді зараз би:

„Килим цей повинен власник подарувати народові".

Або:

„Час, щоби влада відібрала килим, бо він імовірно крадений".

З благородними людьми преса так не поступає.

Тому було так:

„Килим, який походить напевно від Собєського, а більш як певно від султана, а імовірно сиділа на нім Роксоляна, килим безцінної артистичної й історичної вартости, килим, над яким трясеться кожне рідне серце, той килим мусить бути куплений нашою владою. Ми можемо також заплатити стільки, скільки хочуть (як кажуть!) дати заграничні купці"...

Компетентні чинники, так мов би чекали на це. Хоч ціна килиму була щось біля міліона золотих, купили його і вспокоїли затрівожену опінію.

Але тут щойно почалася фактична „килиміяда".

Спершу несміло, потім чимраз голосніше стали пробиватися виґуки:

— Ануж цей килим не є султана!?

— Ануж на нім ніколи не сиділа Роксоляна!?

— Ануж він не є такий гарний!?

— Ануж купці з заграниці тільки вдавали, що хочуть стільки заплатити за нього!?

— Ануж, ануж, ануж...

Врешті, як грім з ясного неба:

— Ануж той килим не є Собєського!?

Все те річи другорядні. Килим куплений, гроші заплачені, видатки звязані з купном залагоджені і килим мусить уходити за такого, за якого його люди мають. Але публична опінія — ця стара беззуба цокотуха — затрівожена і її треба конче заспокоїти.

Я радив би вдатися до спірітистів. Вони одні вирішити можуть квестію.

Викличуть усіх тих небіщиків, що мали щонебудь з килимом і запитають, як стоїть справа.

Коли духи відповідять: так, то значить так, колиж зачнуть плутати, то не н[illegible] віри, бо це напевно не короновані духи, а дух якогось знавця мистецтва чи історика.

Колиж духи катеґорично заперечуть, то перестати вірити в духи, а почати твердо вірити в килим.

Галактіон Чіпка.

„Цепелін" вертає у Німеччину.

„Цепелін" вистартував 1. вересня із Лейкгорсту до поворотного лету до Фрідріхсгафену. Кермує „Цепеліном" кап. Леман. Д-р Екенер остане в Америці до 7. вересня, потім верне до Европи кораблем. Часописи повідомляють, що в поволоці „Цепеліна" є діра, яку зробила куля підчас лету над Тексасом. Залога каже, що ушкодження направлено й „Цепелін" летить далі.

Залізничі катастрофи.

На залізничій стації в Тарнові особовий поїзд із Стружа наїхав на вантажний і розторощив 6 вантажних ваґонів, а з особового поїзду ушкоджені вагони та льокомотива. З особових ваґонів добули кільканацятьох ранених подорожних. — На залізничім шляху біля Нант (у Франції) зударилися два особові поїзди. Два вагони розторощилися зовсім, при чому один всунувся у другий, наче коробка від сірників. Під звалищами богато вбитих і ранених.

НОВИНКИ

— Заняття „Діла“. Попереднє число нашого органу (195) заняло Львівське Староство Городське за статейку п. заг. „Посвячення могили під Зборовом“. Це 19-а з черги конфіската „Діла“ в цьому році.

— Примхи природи. В однім саді у Варшаві заквітли наново яблуні , під впливом останніх спек.

— Львівська темна хроніка. Знову дві жінки пробували труїтись: 19-літня Стефанія Левицька з вул. Ліндого 4 випила карболевого квасу, а жінка сержанта Коха йодини. — На Джерельній вул. хтось — він сам не знає хто — пострілив у плечі 20-літнього робітника Й. Барну, коли вертався вечором до хати. — Львівська поліція шукає за якоюсь дідичкою Грабовською, що приїхала з 9.500 дол. до Львова купувати хату і в останній хвилині десь щезла. — Арештували львівського купця Каліша, що заснував фірму „Титани“ на те, щоби збанкрутувати перед своїми... вірителями і перемалювати вивіску на іншу фірму. — Одному урядовцеві трапилась неприємна пригода: намовлений на вулиці якоюсь легкою дамою на спільну вечеру, заки встиг з нею довечеряти, лишився без капелюха й палиці, з якими ця дама щезла. Всі ці історії зводяться до одного мотиву: нелегко жити у Львові, навіть у дні такої чудової погоди як останні.

— Катастрофи. В Тарнобережі згоріло 12 жидівських домів. — У Ріо де Джанейро борвій знищив 3 доми, вбив 4 особи і зранив кільканадцять осіб. — На повнім морі зударились два кораблі: англійський і еспанський; один, „Дон Хуан“, тонув недалеко „Піджон Поінт“ з 65 особами.

— Протестантський рух на Україні. При кінці серпня радила в Базелі міжнародня конференція церковної допомоги, на яку прибули провідники церков майже з усіх европейських країн та з Америки. Перший реферат виголосив єпископ методистів д-р Гюлзен (Цюрих) про евангелистичний рух на Україні і про завдання протестантського світу супроти православних християн на Балкані. Станиславівський пастор д-р Цеклер підчеркнув великий розріст евангелистичного руху на Україні й зажадав матеріяльної помочи й моральної піддержки для цього руху.

— Щаслива країна в літі це Болгарія. Цього року є там сила овочів і городини. На селі гарбузи коштують по 2 сот., кільо грушок від 6—12 сот., 1 кільо винограду від 18—25 сот. У місті ці ціни трохи вищі, але таки кільо помідорів коштує 6 сотиків!

— Ріжні вістки. У Варшаві і в інших містах Польщі шириться черевний тиф; від 7. до 13. липня було 247 випадків, з чого 9 смертельних; від 14. липня до 20. — 210 випадків, з чого 15 смертельних, а від 11. до 17. серпня на 288 недужих 14 смертей. — Від якогось часу в Будапешті нападають уночі на прохожих жінки-бандитки. — Вся шкільна молодь Берліна витала поворот „Цепеліна“ святочним днем вільним від науки. — У Німеччині в Ґерльсдорф увязнили 34-літнього Фріца Зінгера, що вбив свою жінку; при цьому вийшло наверх, що він убив уже дві інші жінки давніше. — Американські вчені в союзнім „Бюро оф Стандардс“ винайшли папіроси та сірники, які не можуть підпалити ніякого предмету, коли є кинені на землю. — У Мюнхені продають на ліцитації вілю маляря Штука, що належить до найцікавіших памятників у місті. — Визначна берлінська артистка Марія Орська відставлена до санаторії в гострім припадку неврастенії. — Найлекше дістати в Америці розвід в Уруґваю; там досить ствердити, що пара є недібрана з оглянду на ріжницю темпераментів. — У Варшаві якийсь невідомий панок украв таксове авто разом з жінкою, яка сіла там і ждала на шофера. Авто віїхало в невідомім напрямку і досі його не найшли.

— Немцовіч жениться. Переможець у шахових змаганнях у Кальсбаді данець Аарон Немцовіч, програв найбільшу зі своїх партій: він був досі принціпіяльним ворогом подружа, а тепер рішив оженитись. А рішив це у Празі підчас останнього свого побуту. Мешканка Праги, що полонила його серце, задержала його в Празі і він не поїде до Будапешту на нові шахові змагання.

— Спорт і інтерес. Мадярська мячева дружина „Гунгарія“ купила від другого клюбу „33 Е. С.“ дуже доброго грача Тіеску, щоби зміцнити свій ансамбль. Клюб „33 Е. С.“ мав фінансові клопоти і згодився відступити свого грача за 12.000 дол., з тим, що половину дістає за це Тіеска.

— Дощ з бомб. У Гонґ-Конгу були цими днями страшні спеки. Мешканці міста ждали надаремне на дощ від довгих тижнів і рішили спробувати наскрізь сучасного експерименту. Літак знявся з техніками понад хмари і пробував витиснути з них дощ... бомбами. Та замість дощу на землю впали самі бомби і счинили в місті тривогу та наробили чимало шкоди.

— Фільма з життя. На французькім побережі біля Монталіве найшли рибалки 22-літню англійку Гльорію Алістер, що пережила небуденну пригоду. Вона виїхала з Ню-Касль на англійськім кораблі до Шанхаю до знайомих на посаду дами для товариства. На кораблі познайомилася вона з одним китайським лікарем, що після студій у Льондоні вертався до батьківщини. Одного вечора цей китаєць зустрів її на чердаку корабля і після намагань виявити надто різко свої симпатії, кинув її до води. На морі плила вона довго причіплена до кусня розбитого корабля. Її виловили без тями французькі рибалки. Корабель „Іґль“, на якому їхала панна Алістер, бездротним телеґрафом відповів, що її не знає. Підчас цього китайський лікар щез із корабля; гадають, що він утопився.

— Знає свою ціну. Рідня бувш. цісаря Вільгельма посередничить у розводових переговорах з мужем його сестри Зубковим, що оженився зі старою княжною на те, щоби почати її компромітувати і з нею не жити. Рідня княжної пропонує Зубкову високу суму як відступне за його згоду на розвід, але Зубков домагається 5 міл. марок. Це є таки за дорого для королівської рідні і тому тепер вона старається переконати російського еміґранта, що він і так зробить золотий інтерес на цьому розводі. Але Зубков знає свою ціну; його скандали коштують уже дорого рідню Вільгельма.

— Дівчата моряками. У Бретанії виїхав у море перший корабель, якого вся залога жіноча. „Альціон“ має 20 моряків-жінок, що працюють так само, як їхні попередники, що їхали рік-річно до берегів Зеляндії. Метою такого корабля — фізичне виховання для молодих дівчат. Є вже й нові кандидатки на таку руханку; чимало дам з вищих суспільних кляс цікавиться цим новим спортом і згоджується попробувати найтяжчої праці в кухні, навіть у ролі помивачок на чердаку корабля, чого ніколи не зробили би в себе дома ні на суходолі. Покищо на „Альціоні“ є ще 5 моряків-мущин для праці, що вимагає фізичної сили і кораблем проводить мущина. Та вкедовзі і цих не буде треба.

— Під проводом Їх Ексцеленції Митрополита відбудуться духовні вправи (реколекції) для священиків, в гр. кат. Духовній Семинарії у Львові вул. Коперника 36, в днях 10. до 14. вересня 1929. Перша наука второк 10 вересня вечір о год. 8., спільне св. Причастіє 14. Постіль належить взяти з собою. Ціле удержання 24 зол. Зголошення приймає Ректорат Духовної Семинарії. 411 2-3

Дописи.

УГНІВЩИНА. *Окружне свято поляглих у Вербиці).* Угнівщина, терен близько піврічних наших визвольних боїв, зложила на вівтарі Батьківщини чимало жертв людського життя. Могили Народніх Героїв видніють майже в кожному нашому селі. Та найбільше їх в с. Вербиці коло Угнова, де на місцевому кладовищі спочиває в чотирьох збірних могилах 2 старшин (чет. Іван Пушкар і чет. Степан Васкан) та 25 стрільців. Тамто щорічно справляє Угнівщина поминки жертв визвольної війни. Цього року, в десятиліття великих днів, у неділю 15. ц. м. святковано ці поминки дуже величаво. Вже перед місяцем складено окремий комітет, котрий занявся підготовкою свята і видав друком відповідну відозву до громадянства. При участи сімох священиків відправлено в год. 10. торжественну Службу Божу. На построєній могилі, прибраній вінцями, відправлено панахиду з відчитанням імен поляглих у визвольних змаганнях з Угнівщини. В поході через село на кладовище станули процесії, делеґації українських установ і організацій Угнівщини з 50 вінками з відповідними написами, хори з кількох місцевостей і кількатисячний здвиг народу з цілої околиці. По панахиді на могилах виголосив о. Корнило Куцик з Махнова гарну й будуючу проповідь. Від Української Парляментарної Репрезентації виголосив зворушливу промову посол Володимир Кохан. По зложенні вінців відспівали всі присутні „Ой та зажурились“ і національний гимн, не зважаючи на перепони. (Дальшу частину допису, в якому говориться про поступовання поліції, пропускаємо, аби не наражувати нашого органу на конфіскату. — Ред.). Та всетаки свято випало дуже величаво і глибоко затронуло почування присутніх. При тій нагоді зложено 100 зол. на будову памятника поляглим

Зі спортового життя

Погонь І. Б. — Україна 3:2 (2:2).

До цих змагань виступила Україна (деякі грачі здорово спізнилися!) в звичайному складі з Новицьким у воротах, Грещуком і Скреготою в обороні, Воробцем, Цимбалою (зам. Рака) і Борсуком у помочі і Фльорком (зам. Сича), Петровом, Лисиком, Кобзарем та Магоцьким у нападі. В першій половині гри натискала Погонь, Україна більше боронилася. Всеж таки на кожний стрілений Погонею голь Україна реванжувалася своїми цільними стрілами у ворота Погоні (стрільцем був оба рази Кобзар), так що вислід до павзи був 2:2. По павзі Україна стала сильно напирати на противника, а всеж таки дала собі стрілити зараз на початку третього голя, якого вже не надробила. Правда, з трьох стрілених в тому часі голів суддя не признав ні одного (а другий з них був без сумніву стрілений зовсім правильно!), через що не допустив до ремісового висліду змагань, але всеж таки Україна робила враження дружини слабшої. Особливо слабо стартовано до мяча і в перегонах за мячем грачі Погоні мали рішучу перевагу. Такcамо слабо представляється у грачів України викоп, а деякі з них, як ось зрештою добрий технік Скрегота, без потреби дріблюють, і то в безпосередньому сусідстві власних воріт. На недільних змаганнях виявилося також, що в Україні не вміє ніхто стріляти ні карного (Петрів), ні вільного (Кобзар), ні наріжників. Подавання мяча лишає також багато до бажання. З усіх частей української дружини найслабше представлялася поміч, де Цимбала не беріг зовсім свого противника, даючи йому змогу віддавати стріл за стрілом до воріт України; Воробець і Борсук не витримували темпа і в двобоях з противником віддавали їм за часто мяч. Оборона України, поза відміченим уже зайвим дріблюванням Скреготи, була ще можлива, при чому Новицький не поносить вини за перепущення 3 голів. У нападі цим разом найліпший був Лисик; щож, коли він находив за мало зрозуміння в обох лучників, особливож у зовсім недиспонованого Петрова, який прогаяв перед воротами Погоні кілька дуже певних позицій. Оба крайники на загал добрі, при чому першого голя стрілив Кобзар з прецизного подання Фльорка. — Видців ок. 1000. Суддя п. Пшибильський.

Погонь (Стрий) — Ропник (Борислав) 14:0.

При численній участи публики відбулися в Бориславі два змагання стрийської А-клясової Погоні: в суботу з жидівською дружиною „Кадімаг“ з вислідом 6:0, а в неділю з українською дружиною „Ропник“ з вислідом 14:0. Українська дружина мусить ще багато працювати над собою, не зражуючись цією невдачею з надто сильним для неї противником.

Сокіл (Коломия) — Стшелец (Снятин) 4:3 (1:1).

Треті з черги змагання зі Снятином, що відбулися 18. м. м., виграв коломийський український Сокіл з вислідом 4:3 (перші в 1927 р. вийшли ремісово 5:5, другі в 1928 р. 1:0 для Сокола). „Стшелец“ — це в дійсности репрезентація Снятина, бо грало в ньому 6 поляків, 4 українців і 1 жид. Голі для Сокола стрілили: Маруняк, Зощук, Слободян і Березовський. Суддя сторонничий.

✠ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

о. АНДРІЙ СУМИК, парох у Волосові, надвірнянського повіту, радник Епископської Консисторії, помер у середу 28. серпня ц. р. у 84-ому році життя і 53-ому священства. Похорони відбулися в пятницю 30. серпня ц. р. — В. Й. П.!

МИХАЙЛИНА З МИКОЛАЄВИЧІВ СМУЛКОВА, вдова по заслуженім бл. п. парохові Угринова коло Сокаля, померла 31. серпня ц. р., проживши 62 роки богатого трудами життя. Похорони відбулися дня 2. вересня ц. р. в Угринові. — Бл. п. Покійниця була сердечною дружиною і найліпшою матірю, що всю свою любов, увесь труд свого життя віддала дітям, виховуючи їх на найліпших людей і громадян. Покійниця не замикалася у вузькому крузі родини, яку уважала клітиною одного, всенароднього цілого. В любові й почутті обовязку для Нації виховала свої чотири дочки і трьох синів, що поклали вже немало заслуг на полі громадянської праці. Постійно працювала над усвідомленням і вихованням своїх парохіян. Завдяки її та найближчих праці Угринів є найкультурнішим і найсвідомішим селом Сокальщини. Як член усіх товариств, брала вона живу участь у всіх ділянках громадського життя: як організаторка Рідної Школи, Союзу Українок, Опіки над молодю і ін. В часі визвольних змагань стояла на постерунку як організаторка опіки над раненими, а потім вязнями. Великі заслуги Покійниці також як піонірки жіночого руху в селянських масах — В. Її П.!

Театри.

Зеликий Міський Театр:

Вівторок, 3-го вересня, г. 7·30 веч. „Паяци“, опера і танковий виступ Дані Дарлінг.

Середа, 4-го вересня, г. 7·30 веч „Барон Кімель“, оперетка“.

Малий Міський Театр:

Вівторок, 3-го вересня, г. 7·30 веч. „Пигмаліон“. Виступ А. Венгерка.

Середа, 4-го вересня, г. 7·30 веч. „Пигмаліон“. Виступ А. Венгерка.

Кіна.

Аполльо: „Гріх Інгі“.

Кольосей: „Темна справа“ і „Примхи міліонерки“.

Лев: „Сансон і Даліля“.

Люна: „Побратимство крови“.

Марусенька: „Зузя Саксофоністка“.

Оаза: „В проклятому домі“.

Палас: „Дикий чоловік“ і „Розвідка“.

Пан: „Свята брехня“.

Пасаж: „Смертна їзда експресом“ і „Червоношкірий джентельмен“.

Фатаморгана: „Потоптаний квіт“.

Химера: „Щастя у жінок“.

Утіха: „В гуку експльозії“ (Гарі Піль).

Програма радіо.

Середа 3-го.

Варшава (1411,7). 16·30 Діточа програма. 18·00 Популярний концерт. 20·30 Оперeткова музика.

Познань (334,8). 20·30 Фортепяновий ресітаяь. 21·30 Вокальна авдиція.

Катовиці (408,7). 19·00 Всячина.

Гельсінгсфорс (221,3) 19·00 Орхестра.

Бреслав (253) 19·05 Пісні ріжних народів.

Ляйпціг (259). 20·00 Симфонічна орхестра.

Талін (296). 17·00 Вечір Ґріґа.

Брно (341,7) 19·05 Орхестра (Чайковський).

Льондон (357,3) 18·45 Моцарт; симф. квартет.

Гамбург (372) 20·00 Німецька музика.

Франкфурт (390). 21·30 Камерний концерт.

Берлін (418). 19·00 Скрипка. 20·15 Орхестра.

Рим (441) 21·00 „Севільський цирульник“.

Лянгенберг (473) 20·00 Мала орхестра.

Прага (487). 20·05 Ваґнерівська програма.

Міляно (501). 23·00 Джезбенд.

Відень (516,3). 20·05 Симфононічна орхестра.

Рига (525). 19·00 Симфонічний концерт.

Мюнхен (533) 18·00 Ліpика фортепянова.

Будапешт (550). 19·30 Циганська орхестра.

Київ (800). 17·00 Клюбовий концерт.

Москва (825). 15·30 Европейська музика.

Ленінград (1000). 19·30 Дута орхестра.

Харків (1304). 19·30 Військова орхестра.

Париж (1725). 21·35 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

„Вертеп Наших Днів“ Галактіона Чіпки і Ле-ле. 115 31—?
Камінка Струмилова, середа 4.IX.
Радехів, четвер 5.IX.

Наддніпрянський Хор Котка,
Галич. середа 4.IX.
Болшівці, четвер 5.IX. 225 15—?

Український Театр під дирекцією П. Карабіневича. 93 27—?
Вишневець:
Середа, 4.IX. „Пташник з Тиролю“.
Четвер, 5.IX. „Чесна Сузанна“.
Пятниця, 6.IX. „Барон циганів“.
Шумськ:
Субота, 7.IX. „Осінні маневри“,
Неділя, 8.IX. „Пташник з Тиролю“.
Понеділок, 9.IX. „Чесна Сузанна“.
Вівторок, 10.IX. „Барон циганів“.
Кременець:
Середа, 11.IX. „Осінні маневри“.
Четвер, 12.IX. „Барон циганів“.

Добрий примір зрозуміння громадянського обовязку дала академічна молодь в Дрогобичі, а саме — чистий дохід з вечерниць в сумі 100 зол. (сто) надіслала на ціли Т-ва Прихильників Освіти у Львові. Академічна молодь в Калуші прислала 32 зол. (трийцять два), за що Т-во складає на цьому місці щиру подяку. — За цим прикладом повинна піти українська академічна молодь в цілому краю. 419 в. 1—2

Комунікат. Товариство Прихильників Освіти у Львові подає до відома студенткам Львівських Високих Шкіл, що студентки рефлектуючі на мешкання по евентуальио підмоги, мають внести подання до канцелярії Т-ва, Львів, вул. Супінського ч. 21. до дня 22. вересня ц. р. Прилоги до подання такі самі, які вимагається від студентів, а ті є подані в „Ділі“ ч. 193. з 31. серпня ц. р. — Петентки зголоситься особисто в канцелярії між 23—30 вересня в годинах урядових. 411 б. 1—2

Позір! Руханкове Товариство „Сокіл-Батько“ повідомляє, що Руханкові вправи в Товаристві зачинаються з днем 2. вересня 1929 року в такім порядку: Члени, вівторок-пятниця год. 8—9 веч. Членкиці, вівторок-пятниця год. 7—8 веч. Членниці II. ч. неділя год. 7—8 веч. Ремісничa молодь, понеділок-середа год. 7—8 веч. Старші учасники, вівторок-субота 6—7 веч. Старші учасниці, вівторок-субота год. 5—6 веч. Молодші учасники, вівторок-четвер год. 4—5 веч. Молодші учасниці, середа-субота год. 4—5 веч. — Вправи відбуватимуться під проводом фахових провідників і лікарським наглядом. Приймає вписи й уділює всяких інформацій канцелярія „Сокола-Батька“ при вул. Руській ч. 20. (Дім „Дністра“ в подвірю) від год. 8—2 передполуднем і від год. 7—9 вечером. Оплата за руханку виносить 0·50 зол. місячно. Незаможні можуть бути звільнені від оплати. В міру потреби будуть отворені ще инші відділи. — Руханкою кріпім свої сили! Гаразд! — **Старшина „Сокола-Батька“.** 406 2—2

Студенти Високих Шкіл! Позір! Товариство Прихильників Освіти у Львові подає до відома українському громадянству та студентству львівського і тернопільського воєвідства, що Львівський Уряд Воєвідський рескриптом ч. Б. П. 26|квест. ех 1929 з дня 21.VIII. 1929 і Львівське Староство гродзке письмом ч. С. m. 2017/9/29 з дня 29.VIII. 1929, а тернопільське воєвідство рескриптом ч. Б. П. 2631 з дня 28.VIII. 1929 дозволили на переведення одноденної, уличної, замкненої збірки на допомогу студентству в дні 15. вересня 1929 у місті Львові і Тернополі рівночасно, як також одноденної публичної збірки жертв на збіркові листи в цілому львівскому і тернопільському воєвідствах в дні 15. вересня ц. р. на слідуючих услівях: 1) Вулична збірка в місті Львові відбуватися буде тільки до замкнених пушок; стоянки, при котрих будуть приймати добровільні датки, можуть бути уставлені тільки при церквах, згядно при освітних українських льокалях; збирання жертв не буде відбуватися по домах; особи, що будуть займатися збіркою мусять мати відповідні леґітимації видані Виділом Т-ва, а відимовані гродським староством, вкінці ці особи не можуть мати ніяких демонстраційних відзнак. 2) Кожда збіркова листа повинна бути з порядковим числом і печаткою Т-ва та підписана головою і секретарем. 3) В листі повинна бути зазначена дата і число рескрипту дозволяючого на збірку. 4) Товариство є обовязане провадити докладну евіденцію збіркових лист, як також і осіб збираючих жертви. 5) Особи, які будуть займатися збіркою, мусять мати леґітимацію з фотографією, видану Виділом Т-ва, а потверджену відповідним староством, або також леґітимацію без фотографії, але важну тільки з „доводом особистим“ або польським пашпортом і матимуть вище згадану збіркову листу, на котрій кожний даток має бути записаний негайно чорнилом або хемічним олівцем самим жертводавцем, а коли цей не вміє писати, тим що збирає, в присутности жертводавця. 6) Особи, що збиратимуть, не можуть мати ніяких демонстраційних відзнак. 7) Кожний льокальний Комітет обовязаний протягом 8 днів по скінченні збірки подати її висліт до відома даного Староства 8) Загальний вислід збірки має Виділ оголосити протягом одного місяця в однім з львівських українських часописів і один примірник враз зі звітом зі збірки переслати воєвідському урядови. Рівночасно оба Уряди воєвідські повідомляють, що з причини численних елементарних нещасть, які того року болючо вразили людність тут. воєвідства (повінь, град, огонь) уділили дозволу лише на одноденну збірку в цім році. Ці причини змушують Уряди воєвідські до обмеження збірок і квест згядно їх рещинців. **Студентів обох воєвідств кличемо взяти активну участь у збірці. Від успіхів залежатиме життя наших студентів, просимо творити Комітети і переводити збірку старшими громадянами. Ціле українське громадянство у цьому одному дні мусить допомогти українському студентству.** По листи і леґітимації зголошуватися негайно до канцелярії Товариства, Львів, Супінського 21. 1—1

Загальні Збори Кружка „Рідної Школи“ в Рогатині відбудуться в суботу, дня 14. вересня ц. р. о год. 2 попол. в будинку української гімназії зі слідуючим денним порядком: 1) Відкриття Загальних Зборів, 2) Відчитання протоколу з посідних Загальних Зборів, 3) Звідомлення Старшини й Контрольної Комісії та уділення абсолюторії уступаючій Старшині, 4) Вибір нової Старшини, Контрольної Комісії та делеґатів на Заг. Зїзд „Р. Ш.“, 5) Внесення й запити. — На випадок неприявности потрібної кількости членів, Загальні Збори зідбудуться о годину пізніше без огляду на кількість приявних членів. Чинні Кружки „Р. Ш.“ в повіті мають право висилати на Заг. Збори по одному делеґатови. — **Старшина.** 405 2—2

Ректорат Українського Високого Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова у Празі оголошує з дозволу М-ва Шкільн. та Народн. Освіти Чесько-словацької Республіки прийом нових студентів на І. курс Інституту на акад. рік 1929/30 (сьомий рік істнування). — Інститут є висока школа з 4-літнім курсом навчання, складається з 3-ох Відділів (факультетів): 1) істор.-літературного з підвідділами історії й суспільних наук та літератури й мистецтва, 2) матем.-природничого з підвідділами математики й фізики та природничих наук і 3) муз.-педагогічного. Приймаються до Інституту дійсними студентами особи (чолов. і жінки) з закінченою середньою освітою (гімназія, реальна школа, учительський інститут, духовна семінарія (4 кл.), середня комерційна школа і т. и.). Навчання в Інституті цілком безплатне. Стипендій від М-ва для студ. І. курсу (як і в попередніх останніх роках) не буде. Прохання з документами, короткими життєписами й 3-ма фотографіями подаються на імя Ректора Інституту на адресу: **Cesko-slovensko, Praha II., Skolska ul. c. 8/IV Ukrajinsky pedagogicky ustav M. Drahomanova v Praze.** — Особи, що закінчують Інститут, дістають диплом і титул педагога шкіл середніх, особи, що по скінченні Інституту залишаються при Інституті докторантами, дістають по скінченні докторських іспитів титул доктора відповідних, за відділом, наук Інституту (істор.-літературних, матем.-природничих і т. ин.). — До цього часу Інститут випустив більш 70 педагогів (не рахуючи абсольвентів останнього випуску, що ще не закінчили дипльомних іспитів). Титул доктора отримало досі 14 осіб, 9 докторантів готуються до складення докторських іспитів. — Візи на вїзд до Ч. С. Р. для студій в Іститутї уділює: для Галичини Консуль Ч. С. Р. у Львові, для Волині — Консуль Ч. С. Р. у Варшаві. Для еміґрантів візи уділює посольство Ч. С. Р. у Варшаві. Для отримання візи необхідна посвідка Інституту про приняття в студенти Інституту. — **Ректорат Інституту.** 417 1—1

Виділ Т-ва Українська Студентська Громада в Кракові подає отсим до **відома услівя приняття на Високі Школи в Кракові:** Університет: На виділах правничім і фільософічнім вписи трівають від 15—30 вересня. При вписі належить явитись особисто, предкладаючи слідуючі документи: свідоцтво зрілости, метрику, ев. військову посвідку, свідоцтво моральности, оскільки від матури до впису минув рік або більше, дві ненаклеєні фотографії. Подання о приняття на перший рік виділу рільничого і лікарського належить вносити від 1—15 вересня до дотичних деканатів, а на фармацію від 1—10 до дирекції **Oddziału farmaceut. Wydz. filozof. U. J.** долучуючи вище наведені документи. Подання о приняття на дволітній курс огородництва і однорічний вищий науковий кооперативний курс належить вносити до дирекції курсів до 15. IX. (Алея Міцкевича, 21). На надзвичайного студента можна записатись зі свід. 6 кл. гімн. або еі рівнорядної. До впису належить зголоситись особисто перед першим жовтнем. — Подання о приняття на студію фізичного виховання належить вносити від 1—20. IV. до дирекції (Студіюм виховання фізичного Яг. Унів. вул. Любіч ч. 42 (Заклад Гігієни) залучуючи крім вище поданих документів, посвідки фізичної справности з обсягу руханки, спорту і т. п. і знимку з точною адресою. Перед приняттям мусять кандидати (тки) піддатися однотижневим обсерваціям лікаря. Студії. — Услівя приняття до Університетської Школи **„pielęgniarek i higjenistek“**. Ученицею може бути жінка від 20—30 літ віку. До писемного подання, внесеного до Управи Школи (вул. Коперника ч. 22) належить долучити метрику, шкільне свідоцтво з укінчених принайменше 6 кл. гімн. або рівнорядного образовання, свідоцтво здоровля і щеплення віспи, в малолітних писемний дозвіл родичів або опікунів, власноручний опис життя і знимку. — Вище Студіюм Гандлеве, вул. Сенкевича ч. 4. Вписи зачинаються дня 1. вересня. При вписі належить предложити ці самі документи, що на Університеті. Студії тревають 3 роки. Кождий рік творить певну заокруглену цілість, так, що студент може опустити студії по кождім році, маючи заокруглену цілість знання. Вписи на всі виділи Гірничої Академії і Акад. Мистецтв тревають в цьомуж часі, що на університеті. — Близщих інформацій в справі вписів і нострифікації заграничних дипльомів уділяє тов. Гайдукевич Олександер, Тернопіль, вул. Котляревського ч. 32. — **Виділ.** 418 1-1

Повакаційне Засідання Виділу Українського Лікарського Товариства відбудеться дня 5. IX. 1929 р. о год. 7. вечером в домівці при вул. Руській ч. 3/II. 415 1—1

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло“ В друкарні Видавничої Спілки „Діло“. Львів, Ринок ч. 10.